

Justitiedepartementet

Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt

103 33 Stockholm

Ju.L1@regeringskansliet.se

Ju2016/06276/L1

Remissyttrande: Jämn könsfördelning i bolagsstyrelser (Ds 2016:32).

Sveriges Aktiesparares riksförbund (Aktiespararna) har beretts möjlighet att lämna synpunkter på promemorian Jämn könsfördelning i bolagsstyrelser (Ds 2016:32).

Aktiespararnas synpunkter kan sammanfattas som följer:

- Aktiespararna avstyrker lagförslaget om minst 40 procents representation av vardera kön i styrelser för aktiemarknadsbolag. Aktiespararna anser att det, mot bakgrund av de motiv som anförts i förslaget, varken kan anses motiverat eller proportionerligt att göra ingrepp i den grundlagsskyddade äganderätten.

Aktiespararna delar inte utredningens påstående om att arbetet för en jämnare könsfördelning inom bolagsstyrelser inte sker snabbt nog. Utvecklingen har gått framåt och andelen kvinnor i bolagsstyrelser har under de senaste tre åren ökat med 8,4 procentenheter till dagens andel på 30,7 procent. Med den takten kommer Sverige att nå jämställda styrelser redan 2019.¹ Går vi tillbaka ytterligare har andelen kvinnliga ledamöter ökat med 24,6 procentenheter de senaste 14 åren. Det kan även noteras att av dem som valdes in som nya ledamöter till börsbolagens styrelser 2016 var 44,9 procent kvinnor.²

Vid en internationell utblick kan följande konstateras; I Tyskland och Nederländerna, två av de länder som har valt att lagstifta om kvotering, måste börsbolagen ha minst 30 procent kvinnor i sina styrelser. Sverige är redan förbi 30 procents-gränsen och på god väg att, utan diskriminerande åtgärder från lagstiftarens sida, få jämställda styrelser.

¹ Allbright, Sökes: 220 kvinnor – En kartläggning av likriktningen i svenska börsbolagsstyrelser, sid. 5.

² Andra AP-fondens index över andel kvinnor i börsbolagen 2016: styrelser, ledningar och anställd, sid. 2 och 30.

I Norge och Frankrike som också har lagstiftat om kvotering, ska vardera kön representera minst 40 procent av styrelseledamöterna i aktiemarknadsbolagen. Vid tiden för införande av regleringen i Norge, år 2006, var kvinnorepresentationen i dessa bolag endast 9 procent.³ I Frankrike uppgick, vid tiden för införandet av regleringen 2011, samma siffra till 15 procent. I dessa två länder fanns vid tiden för införandet av regleringen således helt andra motiv för att ingrepp i äganderätten skulle kunna anses vara befogat. De motiven finns inte i Sverige idag, där antalet kvinnliga styrelseledamöter i aktiemarknadsbolag uppgår till 30,7 procent. Att göra ingrepp i den grundlagsskyddade äganderätten kan därför inte anses motiverat eller proportionerligt med hänsyn till behovet av sådan reglering.

Därtill bör problematiken med kvoteringsregleringen i Norge nämnas. När Norge införde kvoteringslagen 2006 minskade andelen kvinnor i ledningsgrupperna till fördel för styrelserna. Lagen flyttade alltså problemet från styrelsenivå till ledningsgruppsnivå. Konsekvensen blev därför att regleringen inte medförde någon jämnare könsfördelning generellt i näringslivet, vilket syftet med regleringen var. Den föreslagna lagstiftningen är därför inte enbart omotiverad och oproportionerlig utan riskerar även att slå fel.

Slutligen är det aktiemarknadsbolag som kommer att omfattas av den föreslagna regleringen, vilket innebär att kraven skärps för just bolag noterade på en reglerad marknad. Detta riskerar att göra det mindre attraktivt för bolag att notera sina aktier eller att fortsatt låta sina aktier vara noterade på en reglerad marknad. En sådan situation skulle inverka negativt på näringslivet och samhällsekonomin i stort. Färre noterade bolag leder till minskad möjlighet för medborgare att ta del av företagens vinster, vilket på sikt leder till färre investeringar och sämre produktivitetsutveckling i näringslivet.⁴

Aktiespararna tror att en jämn könsfördelning i bolagsstyrelser kan uppnås med mindre ingripande medel som dessutom kan ha en mer effektiv verkan på en jämnare

³ Ahern, Kenneth R. och Amy K. Dittmar (2012), The changing of the boards: The impact on firm valuation of mandated female board representation, *Quarterly Journal of Economics*, vol. 127, nr 1, s. 137–197.

⁴ Institutet för näringslivsforskning, WP nr 1115, Private Equity's Unintended Dark Side: On the Economic Consequences of Excessive Delistings.

könsfördelning generellt i näringslivet. Enligt Aktiespararna ska valberedningarna verka för att fler kvinnor blir nominerade till styrelseposter. Tydligare information om jämställdhetsarbete och utvecklingen inom detta område bör även ges i företagens årsredovisningar i syfte att uppmärksamma jämställdhetsarbete i andra företag och motivera kompetenta personer att söka sig till företaget. Aktiespararna avstyrker därför lagförslaget om minst 40 procents representation av vardera kön i styrelser för aktiemarknadsbolag.

Sveriges Aktiesparares Riksförbund, Stockholm den 25 november

Jocim Olsson
Vd

Josefine Gunnarsdottir
tf Chef marknadsbevakning